

Kiss Gabriella

A Dömdö-dömdö-dömdödöm című fejezet óravázlata

A Négyzetletű Kerek Erdő módszertani feldolgozása 4. osztályosok számára

Tematikusegység: szövegfeldolgozás
Óratípus: új ismereteket feldolgozó óra

Segédeszközök: feladatlapok

Munkaforma: frontális, csoportos

Célcsoport: 4. évfolyam

1. Ráhangolódásként versmondás különböző hangulatban (csopors tevékenység)

Mindegyik csoport ugyanazt a verset olvassa fel, de más-más hangulattal. A felolvasások után, közösen együtt találjuk ki, hogy az adott csoport milyen hangulattal adta elő a verset.

Weöres Sándor: *Pletykázó asszonyok*

Juli néni, Kati néni
 -letye-petye-lepetye! –
 üldögélnek a sarokba,
 jár a nyelvük, mint a rokka
 -letye-petye-lepetye! –

bárki inge, rokolyája
 -letye-petye-lepetye! –
 lyukat vágnak közepébe,
 kitűzik aház elébe
 -letye-petye-lepetye! –

A gyakorlat után megbeszéljük, vajon hogyan kapcsolódik a szöveg a Négyzetletű Kerek Erdő legújabb megismert fejezetéhez.

2. Szómagyarázat (csoportmunka)

Az olvasmányban versírással találkoztunk. Néhány szereplő azért nem tudta megoldani a feladatot, mert nem értette a versírás lényegét, értelmezési gondjai akadtak. Mielőtt az olvasmány részleteit megvizsgálánánk, mi is tisztázzuk az olvasmányban szereplő szövegértési nehézségeket.

Hogy játékos legyen a feladat, az egyes padosorok versenyeznek egymással a megoldások folyamán. Minden csoport más feladatot kap:

a) Mit jelentenek a következő szavak? Fogalmazd meg a jelentésüket!

- Lehurrogták (leszólít, lekiabál)
- Méltatlan (nem érdemli meg)
- Anakonda (kigyófajta)

b) Szerinted mit jelentenek ezek a kifejezések? Fogalmazd meg, ami eszedbe jut róluk!

- Sistergett a sok ceruza. (egyszerre sokan írtak)
- Pózba vágta magát. (kihúzta magát a szavaláshoz)

c) Keress rokon értelmű megfelelőket az alábbi szavakra:

- Elsompolygott (hunyázkodva, hízelegve jár-kel)
- Rikoltottak (ordibáltak)
- Háborgott (dühöngtek)

A jelentések tisztázását követően röviden azt is összefoglaljuk, mely szakaszoknál és milyen funkcióval jelennek meg az idézett szövegrészek.

3. Válaszd ki, melyik szereplőhöz melyik tartozik! (csoportos tevékenység)

Minden csoportnak külön cetlin kiosztom a szereplők nevét, és az egyes szereplőkhöz tartozó tudnivalókat. A tanulók feladata, hogy csoportosítsák össze, kihez mi tartozik!

Az alábbiakban már a megoldások találhatóak:

Mikkamakka – döntőbíró

Bruckner Szigrid

– állítása szerint a legnagyobb költő
*Ej, mi a kő! tyúkanyó, kend
 a szobában lakik itt bent?*

Aromo

– szószóló
 bálömböki bag u fan
 bálömbökő big a fún
 búlambákő bögi fan
 balúmbaká bögi fin
 bilambúka bág ő fön
 bölimbakú bag á fön
 bölömbika bűg a fán

Vacskamati

– Szerda ablakában
 csütörtök ül,
 és ordít
 csütörtökül.

Maminti

– döntőbíró
Nagy Zoárd
 – Legszebb állat az anakonda,
 de nem tudja ezt ama konda,
 ha ráterelnék ama kondát,
 széttiporná az anakondát.

Ló Szerafin

– Ha elpusztul a tulok,
 szarvából lesz a tülök,
 de ha én elpusztülök,
 belőlem nem lesz tulok.

Szörnyeteg Lajos

– A múltkor Mikkamakkával
 Fát vágni mentünk az erdőre,
 De olyan szerencsétlenül dőlt
 A fa, hogy Dömdödöm alászorult.

Dömdödöm

– Dömdödöm, dömdödöm,
 dömdö-dömdö-dömdödöm,

4. Kinek a verséről milyen véleménnyel voltak? Írd le pár szóval! (csoportos tevékenység)

Ha már megfejtettétek, melyik szereplő melyik verset írta, gondolkozzatok el rajta, hogy az egyes versek

Szetyinszky Veronika,
a TV elnöke és az RPK vezetője

Az SZMPSZ Galánta – Vágsellye Területi Választmányának 2013-as évi rendezvényei

Területi választmányunkat a két járás, Galánta és Vágsellye oktatási intézményeinek 22 alapszervezete alkotja, tagjaink száma 296, ebből 100 fő mondható aktívnak, akik részt vesznek programjainkon. Legtevékenyebbek az óvónők, valamint a Deáki AI, a Felsőszeli AI, a Nagymácsédi AI, a Negyedi AI és a Vágsellyei AI pedagógusai.

A TV vezetősége – Berky Angelika, Pék László, Szanyi Mária és Szetyinszky Veronika – igyekszünk hatékonyan szervezni a szakmai összejöveteleket, továbbképzéseket, klubesteket és a diákversenyeket. Aktívan vállalunk feladatokat az országos programokban – a beiratkozási és a tehetségprogramban, a tanulmányi versenyek és utak, valamint az országos szakmai konferenciák szervezésében. Mindannyian előadói munkát is teljesítünk pl. a Ringató, a regionális ismeretek és a szlovák nyelv oktatása terén.

Mindezek megvalósítása sikeres pályázati tevékenységünknek köszönhető, melyeket a Nagyszombati Kerületi Hivatalnál és a Bethlen Alapnál nyertünk el.

2003-ban az SZMPSZ OV feladatul adta a területi választmányoknak, hogy lehetőségük szerint a régiójuk vonzáskörzetébe tartozó területi választmányok bevonásával alakítsanak egy olyan központot, amely országos jellegű feladatokat vállal és aktivizálja a szövetség tagságát. Mi is létrehoztuk a dunaszerdahelyi, a Pozsony-Szenc és a nyitrai TV-kal a Galántai Regionális Pedagógiai Központot, és 2011-től bejegyzett Tehetségpontot is létrehoztunk.

A 2013-as évben is több országos rendezvény megszervezését vállaltuk és valósítottuk meg:

Január és március hónapokban Galántán, majd április–május folyamán Dunaszerdahelyen **A helyi és a regionális ismeretek, értékek átadása,**

valamint a helytörténeti kutatás és népszerűsítése az iskolában címmel ismét akkreditált képzést tartottunk a Galántai és a Dunaszerdahelyi járás 25, ill. 19 résztvevője számára. A képzés sikerességét a kiváló és jól felkészült előadók – Szanyi Mária (Galánta), Darnai Zsolt (Baka), Kovács László (Somorja) és Görfői Jenő (Dunaszerdahely), Nagy Attila (Dunaszerdahely) biztosították.

Már hagyományosan minden év februárjában, régióinkban is megszerveztük a **Simonyi Zsigmond Helyesírási Versenyt** a Galánta–Vágsellye és a Pozsony–Szenc régió számára. Jóleső érzés, hogy több iskola évente bekapcsolódik a versenybe és szívesen találkoznak diákok és pedagógusok. Tavaly hét alapiskolából és 2 gimnáziumból 20 tanuló vett részt a versenyen, az országos döntőbe 5 tanuló jutott.

A 2013-as év a külföldi magyar kisiskolások éve rendezvénysorozat keretében tartottuk 2013. március 11-én az **Örömmel zenélés, zenével nevelés** c. Ringató foglalkozásokkal egybekötött szakmai napot. Szervezője Berky Angelika, az Országos Óvopedagógiai Társaság elnöke volt, aki maga is oktatja már, sőt ország-szerte több követője és oktatója is van már a programnak. Előadó és foglalkozásvezető: Gállné Gróh Ilona énektanár, a Ringató program alapítója. A téma és a tartalom nagyon vonzó volt. Meghívásunknak szívesen tett eleget majd 20 anyuka a kisgyermekével, az óvónők és az alsó tagozatos pedagógusok, a galántai magyar óvoda egyik csoportja, valamint a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem alsó tagozatos hallgatói Józsa Mónika vezetésével.

„Mélyebb zenei műveltség mindig csak ott fejlődött, ahol ének volt az alapja. A hangszer a kevesek, kiváltságosok dolga. Az emberi hang, a mindenkinek hozzáférhető, ingyenes

hez miként viszonyultak a többiek! A leggyorsabban elkészülő csoport jutalomban részesül.

Megoldások:

Bruckner Szigfrid – ezt már régen megírta Petőfi Sándor

Aromo – így egy gyerek is tud verset írni, ha ugyan ez egyáltalán vers

Vacskamati – Szörnyeteg Lajos kérdése volt, hogy miért csütörtökül ordít

Nagy Zoárd – az anakonda szó nem is létezik

Ló Szerafin – már most egy nagy tulok vagy

Szörnyeteg Lajos – ez nem vers

Dömdödöm – adjuk neki az első díjat

5. A versírás lényege (frontális tevékenység)

Az olvasmány és az eddigi tanulmányok alapján állapítsuk meg és gyűjtjük össze egy fűrtárbára rendezve, vajon mik a „versírás kritériumai”, vagyis mitől válik egy szöveg verssé.

6. Versleírás (páros munka)

Asszociációs játékkal kezdjük a feladatot: a tanár mond egy szót, amire a hozzá legközelebb ülő tanuló reagál, és asszociálva, „erről jut eszembe”-alapon mond egy másik szót. A sort kigyózza, egymásra asszociálva folytatják a tanulók. Közben a tanár a táblára jegyzi az egyes szavakat. Miután mindenki mondott egy szót, kezdődhet a versírás: a padtársak együtt dolgozva írnak egy rövid, négy soros verset, amiben minél több olyan szó szerepel, amely a táblán található. A vers páros rímelésű vagy keresztímű legyen. A feladat végén mindenki bemutatja a költeményét.